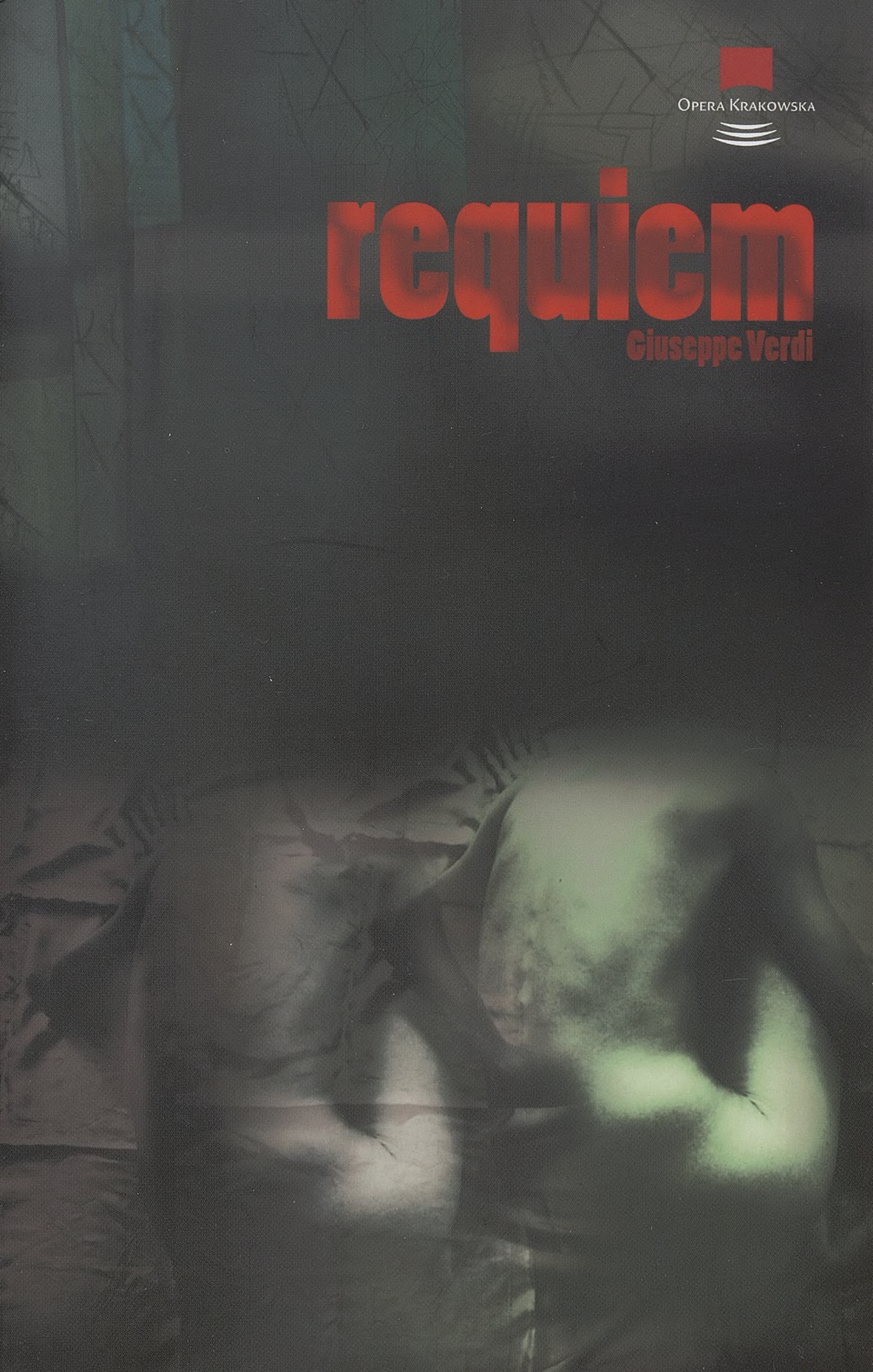

requiem

Giuseppe Verdi

PATRONAT HONOROWY – ARCYBISKUP KRAKOWSKI **STANISŁAW KARDYNAŁ DZIWIŚ**
HONORARY PATRONAGE **CARDINAL STANISŁAW DZIWIŚ**, ARCHBISHOP OF KRAKOW

requiem

Giuseppe Verdi

Premiera / Premiere
29 października / October 2010
Opera Krakowska

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Auguste Rodin *Krzyk / The Scream*

requiem

Giuseppe Verdi

MESSA DA REQUIEM

Katarzyna Oleś-Blacha (sopran / soprano)

Anna Lubańska (mezzosopran / mezzo-soprano)

Vasyl Grokholskyi / Tomasz Kuk / Tadeusz Szlenkier (tenor)

Volodymyr Pankiv / Bartosz Urbanowicz (bas / bass)

Orkiestra i Chór Opery Krakowskiej

Krakow Opera Orchestra and Choir

oraz / and

Chór Mieszany Katedry Wawelskiej

Mixed Choir of the Wawel Cathedral

pod kierownictwem Andrzeja Korzeniowskiego

conducted by Andrzej Korzeniowski

Chór Kameralny Capella Cracoviensis

Chamber Choir of Capella Cracoviensis

kierownictwo muzyczne, dyrygent / Music Director, Conductor

Tomasz Tokarczyk

przygotowanie chórów / Choir Master

Zygmunt Magiera

kierownictwo artystyczne / Stage Direction and Design

Laco Adamik | Barbara Kędzierska | Bogusław Nowak

światło / Lighting Designer

Stanisław Zajączkowski

asystent kierownika muzycznego / Music Director's Assistant
Sebastian Perłowski

asystent reżysera / Director's Assistant
Bożena Walczyk-Skrzypczak

asystent scenografa / Set Designer's Assistant
Izabela Firek

inspicjent / Stage Manager
Agnieszka Sztencel

korepetytor solistów / Soloist Coach
Olha Tsymbalyuk

akompaniatorzy chóru / Choir Accompanists
Magdalena Kurek
Monika Płachta
Olha Tsymbalyuk

premiera / Premiere – 29 października / October 2010
Duża Scena / Main Stage

Giuseppe Verdi MESSA DA REQUIEM

Giuseppe Verdi (1813-1901), twórca 28 oper, skomponował swoje *Requiem* na przełomie lat 1873/1874. Było to już po triumfalnym sukcesie *Aidy* (1871), dzieła, którym prawdopodobnie chciał wówczas zakończyć karierę kompozytora operowego. Jak zresztą wiadomo – stało się inaczej. Verdi pozostawił bowiem w spuściźnie jeszcze dwa genialne dramaty muzyczne: *Otella* (1887) i *Falstaffa* (1893).

Requiem napisane zostało dla uczczenia pamięci Alessandro Manzoni (1785-1873), wielkiego poety i patrioty włoskiego, którego dzieła, podobnie jak dzieła Verdiego, stanowiły inspirację dla ruchu „Risorgimento” – dążeń w kierunku niepodległości i zjednoczenia Italii. Najśłynniejsza powieść Manzoni – *Narzeczeni* (*I promessi sposi* – 1827), z którą Verdi zapoznał się we wczesnej młodości, wywarła na nim, jak sam później wyznał, ogromne wrażenie i wpłynęła na jego twórczość. Uwielbienie dla wielkiego pisarza towarzyszyło kompozytorowi przez całe życie. Obaj twórcy spotkali się osobiście tylko raz – w roku 1868 w Mediolanie.

Prawykonanie *Requiem* Verdiego odbyło się w pierwszą rocznicę śmierci Manzoni, w dniu 22 maja 1874 roku, w kościele Świętego Marka w Mediolanie. Dyrygował sam kompozytor, a wśród wykonawców były Teresa Stolz i Maria Waldmann, znane jako Aida i Amneris z premiery *Aidy* w La Scali. Sukces był ogromny, podobnie jak w trzy dni później, gdy *Requiem* wykonano po raz pierwszy w La Scali. Od tego czasu utwór ten znacznie częściej gości - niewątpliwie zgodnie z in-

Giuseppe Verdi MESSA DA REQUIEM

Giuseppe Verdi (1813-1901), composer of 28 operas, created his *Requiem* in late 1873 and early 1874, already after the triumphant success of *Aida* (1871), the work which he had probably meant as the conclusion of his career as an opera composer. As we all know, this was not the case, as Verdi left behind two more absolutely brilliant music dramas: *Otello* (1887) and *Falstaff* (1893).

Requiem was written in memory of Alessandro Manzoni (1785-1873), a great Italian poet and patriot whose works, much like those of Verdi, were the inspiration for the Risorgimento movement, striving for Italy's independence and unity. Manzoni's most celebrated novel, *The Betrothed* (*I promessi sposi*, 1827), which Verdi read as a very young man, made a tremendous impression on the composer and influenced his work, as he later confessed. His admiration for the great man of letters never left him. The two artists met only once in person – in 1868 in Milan.

The world premiere of Verdi's *Requiem* took place on the first anniversary of Manzoni's death, on 22 May 1874, at the San Marco Church in Milan. The composer conducted himself, and the soloists included Teresa Stolz and Maria Waldmann, known for their performances as Aida and Amneris in the La Scala premiere of *Aida*. The success was tremendous, and repeated three days later, when *Requiem* was performed for the first time at La Scala. Ever since, and doubtlessly in line with the composer's intention, the piece has been present more

Paul i Peter Strudel Oltarz grobowy *Matka Boża Bolesna*
Paul and Peter Strudel, Tomb altar: *Mater Dolorosa*

tencją kompozytora - w salach teatrów operowych lub na estradach filharmonii, niż w kościołach. Wykonywany był nawet na słynnej Arenie w Weronie.

Chociaż *Requiem* Verdiego należy z pewnością do dzieł o charakterze religijnym - oparte jest wszak na liturgicznym tekście - to jednak nie może być zaliczane do muzyki kościelnej. Zarówno z uwagi na swoje rozmiary, budowę muzyczną poszczególnych części jak i wyjątkowo osobisty ton ekspresji, nie mieści się ono w ramach mszy żałobnej w kościelnym rozumieniu. Ale nie jest również „operą przebraną w szaty liturgiczne”, jak początkowo złośliwie je określił Hans von Bülow, za co zresztą później kompozytora przeprosił.

Oczywiście istnieje związek między twórczością operową Verdiego a jego *Requiem* i to w dwojakim sensie. Przede wszystkim dlatego, że muzyka ma w tym dziele charakter zdecydowanie dramatyczny. W przeciwieństwie do wielu innych tego typu utworów nie chodzi tutaj o łagodną medytację na temat śmierci i zmartwychwstania, lecz o ukazanie tragedii ludzkiego losu poprzez realistyczną wizję tego, co nieuniknione. *Requiem* Verdiego to nie jest msza za zmarłych, lecz raczej memento dla żywych. Skrajne uczucia znajdują w tej muzyce niezwykle silny wyraz i są żywo skontrastowane. Sąsiadują ze sobą wiara i strach, bunt i rezygnacja, cierpienie i miłosierdzie.

Z operą wiązą *Requiem* również po prostu cechy indywidualnego stylu kompozytorskiego Verdiego. Przede wszystkim typ melodyki: bujnej, żywiołowej, o wielkiej śpiewności. Nic dziwnego zatem, że niektóre fragmenty przypomi-

in opera theatres and philharmonic halls than in churches. It has even been performed at the famous Arena in Verona.

Although Verdi's *Requiem* is certainly a work of religious nature - after all it is based on a liturgical text - it can hardly be classified as church music. Due to its size, the musical structure of its various parts and the uniquely personal tone of expression, it cannot be fitted into the framework of a mourning mass in the ecclesiastical meaning of the term. But then it is not "an opera dressed up in a cassock" either, as it was rather maliciously described by Hans von Bülow, for which he subsequently apologized to the composer.

There is of course a connection between Verdi's operas and his *Requiem*, and this in more than one sense. Primarily because the music in this work is of a decidedly dramatic nature. As opposed to many other compositions of this type, it is not about gentle meditation on death and resurrection, but rather about showing the tragedy of the human lot through a realistic vision of what is inevitable. Verdi's *Requiem* is not so much a mass for the dead as a memento for the living. Extreme emotions are expressed in this music with tremendous power, and are vividly contrasted. Faith and fear, rebellion and resignation, suffering and mercy seem to be coexisting side by side here.

What also links this *Requiem* to opera are simply the features of Verdi's individual style as a composer, above all the melodics: exuberant, lively, highly tuneful. No wonder then that, in their expression, some fragments resem-

nają wyrazowo takie sceny z jego oper jak: chór mnichów z *Don Carlosa*, obraz klasztoru z *Mocy przeznaczenia*, a nawet „Miserere” z *Trubadura* czy „De profundis” z *Nieszporów sycylijskich*.

Wydaje się, że w *Requiem* Verdi w podobny sposób wyraża swoją muzyką myśli i uczucia zawarte w tekście liturgicznym, jak w operach ukazywał przeżycia swoich bohaterów oraz konflikty między nimi. W rezultacie bogata obrazowość średniowiecznej łacińskiej poezji, wzbogacona przez humanistyczną wyobraźnię kompozytora, przekształciła się w muzykę, której intensywność i koncentracja niewiele mają sobie równych. Głęboka znajomość natury człowieka i współczucie dla jego losu, tak przejmująco wyrażone w dziele Verdiego, nadają mu szekspirowski wymiar.

Podział *Messa da Requiem* wyznaczony jest przez tekst, który składa się zasadniczo z siedmiu części.

Część I - obejmująca „Requiem” i „Kyrie” - ma żarliwie modlitewny charakter. Dominuje w niej nastrój błagania i pokory.

Część II - „Dies irae” - to z kolei potężny obraz dramatyczny, będący ewokacją dźwiękową Sądu Ostatecznego na miarę fresku Michelangela z Kaplicy Sykstyńskiej. Scena ta jest najbardziej rozbudowana i obejmuje blisko połowę czasu trwania utworu. Składa się z dziewięciu elementów, w których burzliwy dramatyzm partii chóralnych kontrastuje z przeważnie lirycznymi fragmentami śpiewanymi przez głosy solowe. Wymienić tu warto szczególnie piękne arioso tenorowe „In gemisco”, duet „Recordare” i tercet

ble such scenes from his operas as: the monks' choir in *Don Carlos*, the monastery image in *La forza del destino*, or even the “Miserere” in *Il trovatore* or the “De profundis” in *The Sicilian Vespers*.

In the *Requiem*, Verdi seems to be expressing with his music the thoughts and emotions found in the liturgical text in a similar way as he conveys the experiences of and the conflicts between the characters in his operas. As a result, the rich imagery of medieval Latin poetry, further enriched by the composer's humanist imagination, is transformed into music whose intensity and concentration hardly find a match. A profound knowledge of the human nature and compassion for man's lot, so movingly expressed in Verdi's work, endow it with a truly Shakespearean dimension.

The divisions of the *Messa da Requiem* are dictated by the text, essentially comprising seven parts.

Part One - including the “Introit” (“Requiem”) and the “Kyrie” - is ardently prayerful in character. It is dominated by a mood of supplication and humility.

Part Two - “Dies irae” - is, in turn, a powerful dramatic image, a musical evocation of the Day of Judgment of a magnitude comparable to that of Michelangelo's fresco in the Sistine Chapel. The scene is the most elaborate one, taking up over half of the whole work in terms of time. It is composed of nine elements in which the vehement dramatism of the choir parts is in contrast with the mostly lyrical fragments sung by the solo voices. Passages worth special attention include the

„Quid sum miser.” Zakończenie tej części stanowi Largo „Lacrymosa”, odznaczająca się wyjątkowo szlachetną melodią, a mająca charakter gorącej modlitwy za potępionych.

Część III - „Offertorium” - wyróżnia się nastrojem skupienia i pełne jest istic natchnionych melodii prowadzonych przez czworo solistów.

Część IV - „Sanctus” - eksponująca chór, rozwija się dość żwawo w formie podwójnej fugi.

Część V - „Agnus Dei” - przywraca klimat spokojnej modlitwy, powierzając ją sopranowi i mezzosopranowi, do których po chwili dołącza chór.

Część VI - „Lux aeterna” - ma niezwykle liryczny, błagalny charakter (mezzo-sopran, tenor, bas), przez co doskonale przygotowuje wysoce dramatyczny końcowy fragment utworu.

Część VII - „Libera me” - zamykająca całość dzieła jest drugą co do rozmiarów jego częścią. Po początkowym fragmencie o charakterze dramatycznego recytatywu powracają tutaj znane już z poprzednich ogniw dzieła obrazy dźwiękowe: chóralny „Dies irae” oraz „Requiem”, śpiewane tym razem przez sopran z chórem. Powtarza się następnie dramatyczny temat „Libera me”, przybierając formę monumentalnej fugi. Samo zakończenie ma jednak nastrojów błagalno-modlitewny, nawiązujący do początkowych partii utworu, który w ten sposób zostaje jakby spięty muzyczną klamrą.

beautiful tenor arioso “Ingemisco”, the duo “Recordare”, and the trio “Quid sum miser”. This part is concluded by the Largo “Lacrymosa”, marked by uniquely fine melodics, its character being that of a fervent prayer for the damned.

Part Three - “Offertory” - stands out through its mood of concentration and truly inspired melodies, carried by four soloists.

Part Four - “Sanctus” - moves the choir to the musical foreground, and develops in a rather lively manner, in the form of a double fugue.

Part Five - “Agnus Dei” - restores the atmosphere of quiet prayer, entrusted to the soprano and the mezzo-soprano, soon joined by the choir.

Part Six - “Lux aeterna” - is very lyrical, supplicatory in nature (mezzo-soprano, tenor, bass), a perfect preparation for the highly dramatic finale.

Part Seven - “Libera me” - concludes the whole work, and is its second longest part. Following the opening fragment, which is a dramatic recitative, the sound images known from the previous parts come back: the choral “Dies irae” and the “Requiem”, this time sung by the soprano with the choir. Then the dramatic theme of “Libera me” is repeated, taking on the form of a monumental fugue. Still, the mood of the final part is supplicatory, prayerful, tying in with the opening sections of the work, which thus becomes a musically complete whole.

Piotr Nędzyński

Piotr Nędzyński
translated by Jerzy Juruś

Michał Anioł Sąd Ostateczny
Michelangelo The Last Judgment

Tomasz Tokarczyk

Dyrygent. Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie: dyrygentury w klasie prof. Jerzego Katlewicza (dyplom z wyróżnieniem) i skrzypiec w klasie Ewy Szubry-Jargoń. Kilkakrotny stypendysta Bachakademie Stuttgart oraz Bach Oregon Festival w USA. Jest laureatem I nagrody Ogólnopolskiego Przeglądu Młodych Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymstoku (2002), otrzymał Medal Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAIKS dla najlepszego polskiego uczestnika na Międzynarodowym Konkursie Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach (2003).

W sezonie 1999/2000 był dyrygentem Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej. W latach 2002 – 2004 pełnił funkcję kierownika muzycznego i dyrygenta Opery w Szczecinie. W 2004 r. związał się z Operą Krakowską, najpierw jako kierownik orkiestry i dyrygent, a od 2008 r. również jako kierownik muzyczny. Ostatnio przygotował dla tej sceny premierę *Der Kaiser von Atlantis* Ullmanna (2009), *Madama Butterfly* Pucciniego (2009) i *Barona cygańskiego* Straussa (2010).

Współpracował z orkiestrami symfonicznymi większości polskich filharmonii, Warszawską Orkiestrą Radiową, Teatrem Wielkim w Poznaniu i w Łodzi. W swoim dorobku ma nagrania telewizyjne oraz nagrania muzyki filmowej i teatralnej.

Conductor. A graduate of the Music Academy in Krakow, where he studied conducting under Professor Jerzy Katlewicz (diploma with honours) and violin in Ewa Szubra-Jargoń's class, Tokarczyk received several scholarships from the Bachakademie Stuttgart and the Bach Oregon Festival (USA). He also won the First Prize in the Witold Lutosławski National Review of Young Conductors in Białystok (2002), the Medal of the Association of Polish Musicians (SPAM) and the Award of the Association of Authors and Composers (ZAIKS) for the best Polish participant of the Grzegorz Fitelberg International Competition for Conductors in Katowice (2003).

During the 1999/2000 season, he was the conductor of the Tarnow Chamber Orchestra. From 2002 to 2004, he was the Musical Director and the conductor of the Opera Company in Szczecin. In 2004, he joined the Krakow Opera, first as head of the orchestra and a conductor, and from 2008 also as the musical director. Recently, he has prepared here Ullmann's *Der Kaiser von Atlantis* (2009), Puccini's *Madama Butterfly* (2009), and *The Gypsy Baron* by Strauss (2010).

Tokarczyk has collaborated with most Polish philharmonic symphony orchestras, the Warsaw Radio Orchestra, the Grand Theatres in Poznan and Lodz. He has also conducted a number of recordings of music for television, film and theatre.

Katarzyna Oleś-Blacha

Sopran koloraturowy. Absolwentka Akademii Muzycznej w Krakowie, pedagog tej uczelni.

Jest solistką Opery Krakowskiej, gdzie debiutowała w 2001 r. partią Królowej Nocy w *Czarodziejskim flecie* Mozarta. Najważniejsze jej role to Olimpia w *Opowieściach Hoffmanna*, Norina w *Don Pasquale*, Hanna w *Strasznym dworze*, Sophie w *Kawalerze srebrnej róży*, Małgosia w *Jasiu i Małgosi*, Adela w *Zemście nietoperza*, Kryśia w *Ptaszniku z Tyrolu*, Rozyna w *Cyruliku sewilskim*, Gilda w *Rigoletcie*, Violetta w *Traviacie*, Donna Anna w *Don Givannim*, Arsena w *Baronie cygańskim* oraz tytułowa Łucja w operze Donizettiego. Rolą tą rozpoczęła współpracę w 2008 roku

z Operą Narodową w Warszawie.

Współpracuje także z Operą Nova w Bydgoszczy, Operą na Zamku w Szczecinie, Operą Bałtycką w Gdańsku, Teatrem Muzycznym w Lublinie, Operą Śląską w Bytomiu, Teatrem Wielkim w Poznaniu, Teatrem Wielkim w Łodzi. W kręgu zainteresowań śpiewaczki znajduje się również muzyka oratoryjno-kantatowa oraz kameralna. Gościła w wielu filharmoniach oraz salach koncertowych kraju i zagranicą, wykonując dzieła Bacha, Purcella, Haendla, Mozarta, Orffa. O wszechstronności wokalistki świadczy również fakt, iż chętnie wykonuje utwory współczesnych kompozytorów, a także muzykę gospel i negro spirituals. W 2010 r. zdobyła III nagrodę Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. S. Moniuszki. w Warszawie.

Coloratura soprano. A graduate of, and subsequently a teacher at, the Music Academy in Krakow, she is a soloist of the Krakow Opera, where she had her debut in 2001 as the Queen of the Night in Mozart's *The Magic Flute*. Her most important roles include Olympia in *The Tales of Hoffmann's*, Norina in *Don Pasquale*, Hanna in *The Haunted Manor*, Sophie in *The Night of the Rose*, Gretel in *Hänsel und Gretel*, Adele in *The Bat*, Christel in *The Bird Seller*, Rosina in *The Barber of Seville*, Gilda in *Rigoletto*, Violetta in *La traviata*, Donna Anna in *Don Givanni*, Arsena in *The Gypsy Baron*, and Lucia in Donizetti's famous opera – the part that inaugurated her collaboration with the National Opera in Warsaw. She has also worked with the Opera Nova in Bydgoszcz, the Castle Opera in Szczecin, the Baltic Opera in Gdansk, the Music Theatre in Lublin, the Silesian Opera in Bytom, the Grand Theatre in Poznan, and the Grand Theatre in Lodz.

Oleś-Blacha's interests include oratorios, cantatas and chamber music, which she has performed in a number of philharmonic and concert halls at home and abroad – compositions by Bach, Purcell, Handel, Mozart, and Orff. Her versatility is evidenced by the fact that she gladly sings works by contemporary composers, as well as gospels and negro spirituals.

Anna Lubańska

Mezzosopran. Absolwentka warszawskiej Akademii Muzycznej w klasie Krystyny Szostek-Radkowej (1994), laureatka Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Ady Sari (I nagroda i trzy wyróżnienia, 1993), konkursów w Paryżu (1994) i Brukseli (1996). Jest solistką Opery Narodowej w Warszawie. Do jej najważniejszych ról należą: Eboli w *Don Carlosie*, Amneris w *Aidzie*, Herodiada w *Salome*, Matka Ubu w *Ubu Rex*, Jadwiga w *Strasznym dworze*, Azzucena w *Trubadurze*. W Operze Krakowskiej śpiewała ostatnio partię Pauliny w *Damie pikowej* oraz partię Der Trommler w *Der Kaiser von Atlantis*.

Występuje także w repertuarze kameralnym i oratoryjno-kantatowym. Wykonuje m.in.: *IX Symfonię* Beethovena, *Stabat Mater* Pergolesiego, Rossiniego, Dvořáka i Szymanowskiego, *Magnificat*, *Pasję wg św. Mateusza i Pasję św. Jana* oraz *Wielką mszę h-moll* Bacha, *Mesjasza* Haendla, *Requiem* Mozarta, Verdiego, Dvořáka i Silvestrova, *Te Deum* i *Siedem bram Jerozolimy* Pendereckiego i wiele innych opracowań mszy, kantat, symfonii. Jest cenioną interpretatorką pieśni. Podczas swoich koncertowych podróży odwiedziła Japonię, Niemcy, Wielką Brytanię, Belgię, Francję, Rosję, Monako, Hongkong.

Mezzo-soprano. A soloist at the National Opera in Warsaw, she is a graduate of the Warsaw Music Academy, where she studied in Krystyna Szostek-Radkowa's class (1994), a winner of the Ada Sari International Festival and Competition of Vocal Art (First Prize and three commendations, 1993), and competitions in Paris (1994) and Brussels (1996). Her major roles include: Eboli in *Don Carlos*, Amneris in *Aida*, Herodias in *Salome*, Mother Ubu in *Ubu Rex*, Jadwiga in *The Haunted Manor*, Azucena in *Il trovatore*. At the Krakow Opera, she has recently sung the parts of Pauline in *The Queen of Spades* and Der Trommler in *Der Kaiser von Atlantis*.

Lubańska also performs chamber music, oratorios and cantatas, among these: *Symphony No. 9* by Beethoven; *Stabat Mater* by Pergolesi, Rossini, Dvořák, and Szymanowski; *Magnificat*, *St Matthew Passion*, *St John Passion*, and *Mass in B Minor* by Bach; *Messiah* by Handel; *Requiem* by Mozart, Verdi, Dvořák and Silvestrov; *Te Deum* and *Seven Gates of Jerusalem* by Penderecki, as well as many other parts in masses, cantatas, and symphonies. She is also a noted interpreter of songs. Her concert tours have taken her to a number of countries, including Japan, Germany, the United Kingdom, Belgium, France, Russia, Monaco, and Hong Kong.

Vasyl Grokholskyi

Tenor. Absolwent Narodowej Akademii Muzycznej im. Czajkowskiego w Kijowie.

Występował w salach koncertowych całego świata, m. in. Hiszpanii, Portugalii, Holandii, Belgii, Izraela, Niemiec, Austrii, Kanady, Rosji, Australii, Japonii, Czech i Polski. W latach 1999-2003 współpracował jako solista z Narodowym Teatrem Opery i Baletu w Kijowie oraz Kijowską Filharmonią Narodową. Od 2003 roku jest solistą Opery Krakowskiej. Występuje w partiach Edgara w *Łucji z Lammermoor* Donizettiego, *Fausta* w operze Gounoda, Księcia Mantui w *Rigoletcie* i Alfreda Germont w *Traviacie* Verdiego, Rudolfa w *Cyganerii* i Pinkertona w *Madama Butterfly* Pucciniego, Czekańskiego w *Damie pikowej* Czajkowskiego, Żołnierza w *Cesarzu Atlantydy* Ullmanna, Don José w *Carmen* Bizeta, Ottokara w *Baronie cygańskim* Straussa. Od 2007 roku współpracuje z Operą Narodową w Warszawie. W 2010 r. został zwycięzcą XII Wielkiego Turnieju Tenorów Opery na Zamku w Szczecinie.

Tenor. A graduate of the Tchaikovsky National Academy of Music in Kiev, he has performed in concert halls all around the world, e.g. in Spain, Portugal, Holland, Belgium, Israel, Germany, Austria, Canada, Russia, Australia, Japan, the Czech Republic, and Poland. Between 1999 and 2003, he cooperated as a soloist with the National Theatre of Opera and Ballet in Kiev and the Kiev National Philharmonic. Since 2003, he has been a soloist of the Krakow Opera.

Grokholskyi performs the roles of Edgar in Donizetti's *Lucia di Lammermoor*, the title role in Gounod's *Faust*, the Prince of Mantua in Verdi's *Rigoletto* and Alfredo Germont in *La Traviata*, Rodolfo in Puccini's *La Boheme* and Pinkerton in *Madama Butterfly*, Tchekansky in Tchaikovsky's *The Queen of Spades*, and the Soldier in Ullmann's *The Emperor of Atlantis*, Don José in Bizet's *Carmen*, and Ottokar in *The Gypsy Baron* by Strauss. Since 2007, he has been collaborating with the National Opera in Warsaw. In 2010 he won the 12th Great Tenors Tournament at the Castle Opera House in Szczecin.

Tomasz Kuk

Tenor. Ukończył krakowską Akademię Muzyczną w klasie prof. W. J. Śmietany (1999). Laureat konkursów wokalnych we Wrocławiu (I nagroda), w Dusznikach Zdroju (II nagroda), w Nowym Sączu (III nagroda), w Warszawie (I nagroda). Jest solistą Opery Krakowskiej, gdzie śpiewał m.in. partie Don Josého w *Carmen*, Pinkertona w *Madama Butterfly*, Stefana w *Strasznym dworze*, Tamina w *Czarodziejskim flecie*, Artura w *Łucji z Lammermoor*, Cavaradossiego w *Tosce*, Izmaela w *Nabucco*, Tybalta w *Capuletti i Montecchi*, Alfreda w *Traviacie*, Makdufa w *Makbecie*.

Od 2002 roku współpracuje z Operą Narodową w Warszawie. Na tej scenie wykonuje partie Jontka w *Halce*, Lenskiego w *Onieginie*, Kalafa w *Turandot*, Stefana w *Strasznym dworze*, Stacha w *Zabobonie, czyli Krakowiakach i góralach*. Występował na wielu scenach i estradach zagranicznych, m. in. w Niemczech, Szwajcarii i Austrii.

Ma na swym koncie wiele prestiżowych koncertów oratoryjnych i estradowych, m. in. wykonania *Stabat Mater* Dvořáka pod dyktando Helmuta Rillinga, *Mszy Es-dur* Schuberta pod dyktando Wojciecha Michniewskiego, *Requiem* Mozarta i Verdiego, cyklu pieśni *Schöne Müllerin* Schuberta, *Dichterliebe* Schumanna, a także IX Symfonii Beethovena.

Tenor. A soloist of the Krakow Opera, he is a graduate of the Krakow Academy of Music, where he was as student of Professor W. J. Śmietana (1999), and a winner of the vocal competitions in Wrocław (First Prize), Duszniki Zdrój (Second Prize), Nowy Sącz (Third Prize), and Warsaw (First Prize). His major parts at the Krakow Opera include Don José in *Carmen*, Pinkerton in *Madama Butterfly*, Stefan in *The Haunted Manor*, Tamino in *The Magic Flute*, Arturo in *Lucy of Lammermoor*, Cavaradossi in *Tosca*, Ismaele in *Nabucco*, Tebaldo in *I Capuletti e i Montecchi*, Alfredo in *La Traviata*, and Macduff in *Macbeth*.

Since 2002, Kuk has been collaborating with the National Opera in Warsaw, singing the parts of Jontek in *Halka*, Lensky in *Onegin*, Calaf in *Turandot*, Stefan in *The Haunted Manor*, and Stach in *Zabobon, czyli Krakowiacy i Górale*. He has performed on several foreign stages, e.g. in Germany, Switzerland, and Austria.

Kuk has given a number of oratorio and other concert performances, e.g. *Stabat Mater* by Dvořák, conducted by Helmut Rilling; *Mass in E flat major* by Schubert, conducted by Wojciech Michniewski; *Requiem*s by Mozart and Verdi; the cycle of songs *Die Schöne Müllerin* by Schubert; *Dichterliebe* by Schumann; and also Beethoven's *Symphony No. 9*.

Volodymyr Pankiv

Bas. Urodził się w Drohobyczu na Ukrainie, ukończył Akademię Muzyczną w Krakowie. Umiejętności wokalne kształcił także na kursach mistrzowskich prowadzonych przez Ryszarda Karczykowskiego i przez Rolando Panerai'a we Florencji.

W repertuarze ma następujące partie operowe: Don Basilio w *Cyruliku sewilskim* Rossiniego, Masetto i Komandor w *Don Giovannim* oraz Sarastro w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, Rajmund w *Łucji z Lammermooru* Donizettiego, Hrabia Ceprano i Sparafucile w *Rigoletcie*, Markiz d'Obigny w *Traviacie* i Arcykapłan w *Nabucco* Verdiego, Colline w *Cyganerii* Pucciniego, Skołuba w *Strasznym dworze* Moniuszki, Gremin w *Eugeniuszu Onieginie* i Surin w *Damie pikowej* Czajkowskiego, Ojciec Rangier w *Diabłach z Loudun* Pendereckiego. Śpiewa również pieśni Schuberta, Rachmaninowa, Czajkowskiego, Musorgskiego i Chopina oraz partie solowe w muzyce oratoryjnej: *Requiem* Mozarta i *Missa pro pace* Kilara.

Od 2004 r. jest solistą Opery Krakowskiej. W 2006 r. wystąpił jako Basilio w *Cyruliku sewilskim* na deskach Opera Lyra w Ottawie. Od 2007 r. współpracuje regularnie z Operą Narodową w Warszawie.

Koncertuje w Niemczech i Szkocji śpiewając pieśni żydowskie, polskie i ukraińskie w oryginalnej aranżacji.

Bass. Born in Drohobych, Ukraine, in 1974, he graduated from the School of Music in Krakow. He perfected his vocal skills at the master courses conducted by Professor Ryszard Karczykowski and Maestro Rolando Panerai in Florence.

He has the following opera roles in his repertoire: Don Basilio in Rossini's *Il barbiere di Siviglia*, Masetto and Commendatore in *Don Giovanni* and Sarastro in Mozart's *Die Zauberflöte*, Raimondo in Donizetti's *Lucia di Lammermoor*, Count Ceprano and Sparafucile in Verdi's *Rigoletto*, Marquise d'Obigny in *La Traviata* and the Archpriest in *Nabucco*, as well as Colline in Puccini's *La Bohème*, Skołuba in Moniuszko's *The Haunted Manor*, Gremin in Tchaikovsky's *Eugene Onegin* and Surin in *The Queen of Spades*, and Father Rangier in Penderecki's *The Devils of Loudun*. He also sings songs by Schubert, Rakhmaninov, Tchaikovsky, Musorgski and Chopin, as well as solo parts in oratorios: Mozart's *Requiem* and Kilar's *Missa pro pace*.

Pankiv has been a soloist of the Krakow Opera since 2004. In 2006, he performed the role of Basilio in *Il barbiere di Siviglia* on the stage of Opera Lyra in Ottawa. Since 2007, he has been working regularly for the National Opera in Warsaw. He has given concerts in Germany and Scotland, singing Jewish, Polish and Ukrainian compositions in original arrangements.

Bartosz Urbanowicz

Bas. Ukończył z wyróżnieniem katowicką Akademię Muzyczną w klasie Feliksa Widery (2005). Już jako student wziął udział w *Krakowiakach i Góralach* (Bryndas) i *Czarodziejskim flecie* (Sarastro), wystąpił w *Magnificat* Bacha i *Requiem* Mozarta. Śpiewał także w *Completo-rium* Gorczyckiego, z którym odbył tournée po Włoszech i nagrał płytę CD.

W latach 2005-2009 był solistą Teatru Wielkiego w Poznaniu, a w 2009 roku został solistą Opery Krakowskiej. Współpracuje z Operą Śląską, Teatrem Wielkim w Poznaniu oraz Operą Wrocławską. W 2006 roku wziął udział w światowej prapremierze opery „Ça Ira” Rogera

Watersa, w której występował w podwójnej roli jako Louis Capet oraz Condorcet.

W Operze Krakowskiej śpiewa partię Zbigniewa w *Strasznym dworze*, Zunigi w *Carmen*, Angelottiego w *Tosce*, Surina w *Damie pikowej*, Bonzo w *Madama Butterfly*. W jego repertuarze znajdują się m.in. partie Figara i Bartola w *Weselu Figara*, Leporella w *Don Giovannim*, Don Alfonso w *Così fan tutte*, Banka w *Macbecie*, Gremina w *Eugeniuszu Onieginie*. Dokonał licznych nagrań dla stacji radiowych i telewizyjnych.

Bass. Before graduating (with honours) from the Katowice Academy of Music, in Feliks Widera's class (2005), he had taken part in productions of *Krakowiacy i Górale* (Bryndas) and *The Magic Flute* (Sarastro), and sung in Bach's *Magnificat* and Mozart's *Requiem*. He also sang in *Completo-rium* by Gorczycki, a project that took him on a tour of Italy and was released on CD.

Between 2005 and 2009, Urbanowicz was a soloist at the Grand Theatre in Poznan, and then became a soloist of the Krakow Opera. He also collaborates with the Silesian Opera, the Grand Theatre in Poznan, and the Wroclaw Opera. In 2006, he was in the cast of the premiere performance of Roger Waters' opera *Ça Ira*, in a double part as Louis Capet and Condorcet.

At the Krakow Opera, he sings the parts of Zbigniew in *The Haunted Manor*, Zuniga in *Carmen*, Angelotti in *Tosca*, Surin in *The Queen of Spades*, and Bonzo in *Madama Butterfly*. His repertoire also includes the parts of Figaro and Bartolo in *Le nozze di Figaro*, Leporello in *Don Giovanni*, Don Alfonso in *Così fan tutte*, Banco in *Macbeth*, and Gremin in *Eugene Onegin*. Urbanowicz has made numerous recordings for various radio and television stations.

DWUTYGODNIK

ruch muzyczny

Najstarsze polskie czasopismo poświęcone muzyce poważnej
Recenzje koncertów i przedstawień operowych, recenzje płyt
Relacje z festiwali i konkursów, krajowych i zagranicznych
Artykuły o sprawach nurtujących środowisko muzyczne
Artykuły o pedagogice muzycznej i upowszechnieniu muzyki
Materiały historyczne

„Ruch Muzyczny” jest dwutygodnikiem, wychodzi 26 razy w roku,
do nabycia w salonach Empiku, księgarniach muzycznych,
w filharmoniach i teatrach operowych oraz w prenumeracie

www.ruchmuzyczny.pl

Dyrektor Naczelny / General Director **Bogusław Nowak**
 Główny Reżyser / Senior Director **Laco Adamik**
 Kierownik muzyczny / Music Director **Tomasz Tokarczyk**

Z-ca Dyrektora ds. organizacyjnych / Deputy Manager for Organisation
Katarzyna Rytysa-Bańbuła

Z-ca Dyrektora ds. produkcji, główny inżynier / Deputy Production Manager, Head Engineer
Wiesław Sawa

Główna księgowa / Chief Accountant **Małgorzata Żak**

Kierownik Działu Koordynacji Artystycznej / Artistic Coordination Manager **Krzysztof Szafran**

Sekretarz Literacki / Editing Secretary **Elżbieta Tosza**

Kierownik Działu Organizacji Widowni / Sales and Promotion Department Head Manager
Anna Kościelna

Public Relations **Ewa Bąkowska, Monika Michałek-Brzegowska**

Impresariat / Event Manager **Małgorzata Dąbrowa-Kostka**

Kierownik Działu Kadr / Human Resources Manager **Jolanta Sadowska**

Kierownik Administracji / Administrative Manager **Maria Boniakowska-Leśniewska**

Zespół techniczny / Technical Staff

Kierownik Działu Technicznego / Stage Manager **Grzegorz Woźniak**

Z-ca Kierownika Działu ds. Produkcji / Deputy Production Manager **Weronika Kowalczyk**

Pracownia Scenotechniczna / Stage Technology Section **Tadeusz Sajak**

Pracownia Akustyczna / Acoustic Section **Jędrzej Rusin**

Pracownia Elektryczna / Electrical Section **Piotr Ropek**

Pracownia Stolarska / Carpenters Section **Henryk Czarnecki**

Pracownia Modelarska / Modelling Section **Wacław Didur**

Pracownia Ślusarska / Metalwork Section **Franciszek Szumny**

Pracownia Malarska / Painting Section **Marek Jarosz**

Pracownia Krawiecka Damska / Ladies' Dressmaking Atelier **Katarzyna Kłębczyk**

Pracownia Krawiecka Męska / Men's Dressmaking Atelier **Ewa Dura**

Pracownia Perukarsko-Fryzjerska / Hairdressers **Elżbieta Lebiest**

Pracownia Modniarska / Millinery Atelier **Eulalia Szlachetka**

Sekcja Obsługi Garderób / Dressing Room Service Section **Małgorzata Skóraś**

Opera Krakowska

ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków

tel. +48 12 296 61 00, fax +48 12 296 61 03

sekretariat@opera.krakow.pl

Rezerwacja / Bookings: tel. +48 12 296 62 62 (63), fax: +48 12 296 62 68

bilet@opera.krakow.pl, tickets@opera.krakow.pl

Kasa biletowa / Box Office: Opera Krakowska, ul. Lubicz 48

tel. +48 12 296 62 60 (61)

Kasa czynna / Box Office opening hours:

pn-sb 10.00-19.00 / Mon-Sat 10 am-7 pm

nd i święta na dwie godziny przed spektaklem

on Sundays and Public Holidays: 2 hours before the performance

www.opera.krakow.pl

**Qumak
- Sekom_{SA}**

**harmonijne
współdziałanie**

**Qumak
- Sekom_{SA}**

**Sponsor Opery
Krakowskiej**

życzy niezapomnianych wrażeń!

www.qumak.pl

Na okładce wykorzystano plakat autorstwa Katarzyny Kobylarz.
On the cover the poster by Katarzyna Kobylarz.

Tłumaczenie / Translator
Jerzy Juruś

Redakcja programu / Editor
Elżbieta Tosza
Opracowanie graficzne / Artwork by
Bartosz Giżycki

Wydawca / Publisher
Opera Krakowska
październik / October 2010

„OPERA KRAKOWSKA” w Krakowie
Archiwum
ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
tel. 012 29 66 188, fax 012 29 66 103

Scena:

**Reżyseria wymaga
nieograniczonej
przestrzeni ruchu**

Rozwiązanie:

**Technika Rexroth
zamienia iluzję
w rzeczywistość**

Bosch Rexroth. The Drive & Control Company

Oferujemy kompletne, inteligentne rozwiązanie od jednego dostawcy. Dostarczamy koncepcje napędów „szytych na miarę” z wykorzystaniem najnowocześniejszych osiągnięć techniki: urządzenia dolnej i górnej mechanizacji sceny, urządzenia zabezpieczające oraz ruchome elementy scenografii. Rexroth zespala wiedzę i doświadczenie w dziedzinie różnego typu napędów i sterowań proponując rozwiązania energoszczędne zapewniające komplementarną wizualizację procesów oraz najwyższy standard bezpieczeństwa o zasięgu światowym, doskonały komfort obsługi i optymalną dyspozycyjność.

Bosch Rexroth Sp. z o.o.
www.boschrexroth.pl
info@boschrexroth.pl

Electric Drives
and Controls

Hydraulics

Linear Motion and
Assembly Technologies

Pneumatics

Service

Rexroth
Bosch Group

PROJEKT ZREALIZOWANO PRZY UDZIALE FINANSOWYM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW
THE PROJECT HAS BEEN PART-FUNDED BY THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

Mecenas Opery Krakowskiej

Sponsorzy

Rexroth
Bosch Group

nico
odzież i obuwie

Partnerzy

Cracow-life.com

krakow POST

Patroni medialni

TVP KRAKÓW

DZIENNIK POLSKI

WWW.KRAKÓW.PL

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY
KRAKÓW

ZNAK
MIESIĘCZNIK

RADIO
KRAKÓW
Małopolska

religia.tv

KAR
NET

GOSĆ
NIEDZIELNY

